

1. Sündinud 1770 Preisimaal. Küsitav oli Tartu Ülikooli joonistamisõpetaja 1802-1818 ja hilisem professor 1818-1838. Tema õpilastest tuli nimekaid kunstnikke, maalis ka ise pastellportreid ja maastikke ning lõi gravüüre. Tema koduaias Tartus käis korrapäraselt koos linna kunsti- ja kultuurihuviline haritlaskond. Tema poeg oli TÜ rakendusmatemaatika professor. Kes?

2. See Angola provints on aastaid sõdinud riigi kesk võimu vastu. Asub Atlandi ookeani rannikul samanimelise lahe ääres. Siin asuvad suured naftaleiukohad. 2006 sõlmiti mässajate ja riigi keskvalitsuse vahel vaherahu. Paraku rahutused jätkuvad. Tänavu jaanuaris tulistati siin Togo jalgpallikoondise bussi, mis saabus Aafrika jalgpallimeistrivõistluste finaaltourniirile Angolasse. Mis provints?

3. Mis oli Soome lennukite eraldusmärgiks 1918-45 ? Märk oli rootsi krahv Eric von Roseni isikliku omandi märk ja pärines esimeselt lennukilt, mille krahv von Rosen annetas soome valgetele Soome kodusõjas.

4. Kelle autoportree? Kunstnikunime on ta saanud oma sünnikoha järgi. Kunstnik on ka maalide „Venus ja Adonis“, „Kristuse ülestõusmine“ looja?

5. Kes on pildidel olev näitlejanna?

6. Küsitav eesti helilooja sündis 1971 aastal. Õppis Tallinna Muusikakeskkoolis kompositsiooni ja klaverit. Õpingud jätkusid Varssavi Chopini Muusikaakadeemias. Alates 1991 elab peamiselt Soomes. Tema tuntumatest teostest võiks nimetada elektroonilist kompositsiooni „Liivi itk“ ja kammerpala „Loodekaar“. Hetkel kirjutab ooperit Sofi Oksanenini romaani „Puhastus“ ainetel. Kes?

7. Tema raamatuid iseloomustavad põnevus, ootamatud sisupöörded ja usutavad, inimlike vigadega tegelaskujud. Tuntuim tema poolt loodud kirjanduskangelane on inspektor Banks. Viimasel tuleb pidevalt lahendada keerulisi mõrvamüsteeriume. Inspektor Banksi sari on võitnud mitmeid auhindu ja leidnud tee ka filmi. Kirjanik on sündinud Inglismaal, kuid elab praegu Kanadas. Eesti keeles on ilmunud temalt raamatud „Pühendunud mees“, „Ripporg“, „Pilk pimedusest“. Kes?

8. Selle eesti ühe aeglasema kasvu, kuid suhteliselt suure rasvasisaldusega kala keha katavad hästi läikivad ja kergesti äralangevad soomused, mida vanasti kasutati pärliessentsi valmistamiseks. Kala rohekashall selg aitab pealtvaates paremini nähtamatuks jääda. Rahvasuu kutsub teda ka kargajaks, sest kala armastab vahel veest üles hüpata. Soomlased kutsuvad teda salakka, lätlased vike. Mis kala?

9. Brasiilia jalgpallikoondise üks kogenumaid mehi, 2002. aasta maailmameister. Viibis tol finaalturniiril väljakul kõik 630 mänguminutit. Osales ka järgmisel MM-finaalturniiril. Lõi Brasiilia koondisele otsustava võiduvärava 2009 FIFA Konföderatsioonide karikavõistluse finaalis. Mängis kaasa ka Eesti-Brasiilia jalgpalli maavõistlusmängus mullu Tallinnas. Kes?

10. Mis on pildil? Teises Maailmasõjas kasutasid küsitavat Saksa väed.

11. Sündis 1941 Virumaal. 1962-1965 teenis Nõukogude armees transportlennuki radistina. 1966 astus Tartu ülikooli kehakultuuriteaduskonda, mille lõpetas 1973 a. Tegeles ka laskesuusatamisega ja võitis 1970-71 eesti meistrivõistlustel individuaalselt pronksi ja teatevõistluses kulla ja hõbeda. 1990 valiti Eesti Kongressi ja seejärel Eesti Ülemnõukogusse. Olnud hiljem ka Eesti Vabariigi kaitseminister. Avaldanud varjunime Arju Virukas all põnevusromaanide „Detsembripäike“. Kes?

12. Elas aastatel 1922-2009. Tema tuntumad tööd on täisfiguur Helmi Puurist, aga ka portreed August Jansenist, Georg Otsast ja Heino Ellerist. Lisaks portreeloomingule huvitas teda ka dekoratiivne žanr. Tema dekoratiivloomingust võiks esmalt nimetada Tallinna Kunstihoone esist haljasala kaunistavat tumedat graniitotsot „Meremehe pruut“. Lisaks muule tegutses ta aastatel 1970-1980 klubi „Ku-Ku“ direktorina. Küsitava skulptoriga sarnase kirjapildiga on üks lähiminekliku Euroopa jalgpallikuulsus. Kes oli see skulptor?

13. Primula perekonda kuulub üle 500 liigi peamiselt parasvöötmes ja mägedes kasvavaid värvikate õitega taime. Meie lilleaedades leidub primulaliike palju, kuid looduslikult kasvab Eestis vaid kaks liiki - üks kuivemates kasvukohtades (Primula veris) ja teine niiskemais paigus (Primula farinosa). Mis taimed?

14. Lõpetas 1994 Tallinna Tehnikaülikooli arvutite ja arvutivõrkude erialal. Peale kõrgkooli lõpetamist pööras pilgu robotite suunas. Töötas 1997-2002 Halmstadi ülikooli intelligentsete süsteemide laboris. Tema eestvedamisel hakati 2001 Eestis korraldama robotite ehituse võistlust Robotex. Juhtinud ETV-s teadussaadet. Viimastel aastatel on pälvinud ta meedias suurt tähelepanu seoses tööga maailma esimese robotmannekeeni loomisel. Küsitav on eesti esimene biorobotika professor. Kes?

15. Sündinud 3. aprillil 1985 Londonis. Guyana päritolu isalt eksootilise välimuse saanud laulja võitis 2006 Briti televisiooni superstaari tiitli. Debüütsingel „A Moment Like This“ oli kohe meeletu müügieduga, nagu ka järgnenud „Bleeding Love“. Lauljatar esines Pekingi mängude lõpetamisel uut olümpialinna Londonit tutvustavas kavas. Ta esitab ka maailma hetke ühes menukaimas filmis „Avatar“ teemaloo „I See You“. Kes?

16. See NSV Liidu väejuht tegutses pärast II maailmasõda Poolas, oli 1949-1956 Poola RV peaministri asetäitja ja kaitseminister. Nõukogude Liidu marssal 1944, Poola marssal 1949. Ta juhatas 24. juunil 1945 Moskvas Punasel väljakul toimunud võiduparaadi. Kahekordne Nõukogude Liidu kangelane (1944, 1945). Kes?

17. Meres on saar, mille asukateks vana mees Prospero ja tema tütar Miranda. Nad elavad kaljukoopas, mille ühes osas hoiab Prospero oma raamatuid. Saarel on veel hea haldjas Ariel ja koletu soerd Caliban. Peagi toob torm randa Naapoli kuninga Alonso, Prospero alatu venna Antonio ja prints Ferdinandi. Mis näidend ja kes on autor? Lavastatud ka eesti teatrites.

18. Selle hispaanlaste poolt Kesk-Kuubas asuva linna asutamisaasta on 1514. Linn oli kunagi üks Ameerika mandriosa vallutuste sillapeadest, siit asusid teele de Cordoba (1517) ja Corteze (1518) ekspeditsioonid. Ligi 500-aastases linnas on hästi säilinud Hispaania-aegne koloniaalarhitektuur, muutes linna riigi üheks turismimagnetiks. Linn ja lähedal asuv Valle de los Ingenios ehk Suhkruorg kuuluvad UNESCO maailmapärandi nimistusse. Suhkruorg on otsekui suhkrutootmise muuseum, kus säilinud lagunenuid suhkruvabrikud ja kõik muu selle tööstusega seonduv. 1816 ehitatud Manaca-Iznaga torn on 45 meetrit kõrge ja selle tornikellade löögid kuulutasid kunagi tööpäeva lõppu suhkrurooistanduses. Kariibi meres asub linnaga sama nime kandev saar. Mis linn?

19. See astronoom on eelkõige tuntuks saanud tänapäevalgi kasutusel oleva kataloogi poolest, kuhu on kantud üle saja täheparve ja udukogu andmed. Kataloogi objektide loend algab M1-Krabi

udukoguga. Astronoomiga sama perekonnanime kannab endine Kanada hokikuulsus, mitmekordne Stanley karika võitja, viimati 1993-94 New York Rangersiga. Mis nimi sobib vastuseks?

20. Vald, mille vappi näete asub oma maakonna äärel ja piirneb kolme teise maakonnaga (Harju-Järva- ja Pärnumaa). Vallas on 1 alevik ja 8 küla. 2001 avati vallas uus koolimaja, mis näeb välja nagu suur astmeline rõngas ümber sillutatud siseõue. Ehitis on eesti kooliarhitektuuris täiesti uuenduslik. Mis vald?

21. Küsitav Ameerika bioloog ja tuline keskkonnakaitsja sündis 1907. aastal Pennsylvanias ja suri rinnavähki 1964 Marylandi osariigis. Tema sulest ilmus 1952. aastal üks 20. sajandi olulisimaid keskkonnakaitsese raamatuid – "The Silent Spring" ("Hääletu kevad"), mis 1968. aastal mõneti ootamatult ka eesti keelde tõlgituna ilmus. Raamat rääkis sünteetiliste kemikaalide (eriti DDT) hoolimatust kasutamisest ja nende üliohtlikust mõjust nii keskkonnale kui inimkonnale tervikuna. See teos inspireeris paljude, ka tänapäeval populaarsete keskkonnaliikumiste ja -organisatsioonide loomise. Kes?

22. See luu (os zygomaticum) on sillaks oimu-, lauba- ja ülalõaluu vahel ning eraldab silmakoopa oimusagarast. Luul on kaks jätket: oimu- ja laubajätke. Küsitava luu murdumist esineb sageli näiteks profipoksijatel ja jalgpalluritel. Mis luu?

23. Ta tegeles spordiga juba poisipõlves Heino ja Urve Bergmanni käe all tundide kaupa mõõdukas tempos harjutades, mis arendas südameveresoonekonda. Lisaks vihtus ta Viljandimaal Võrtsjärve ääres kodutalus maotööd teha, mis kasvatas sitked lihased ja tugeva ülakeha. Mulle istuvad pikad treeningud, sest väsimusemoment tuleb hiljem, tunnistab ta ka ise. Lõpetanud Audentese suusakooli Otepääl. Tema parim tulemus MK-sarja etapil on 29. koht. Ta võitis 2009 nii Tamsalu, Viru kui ka Haanja suusamaratoni. Kes?

24. Selle riigi vappil on kujutatud kahte ristatud saablit ja kõverat pistoda, mida seob kaunistustega pistodavöö. Vapp asetseb kujundina ka riigi lipul. Riigi territooriumist 82% hõlmab vadidest liigestunud kiltmaa. Riigi kõrgeim tipp Jabal Shams („päikese mägi“) on 3075 m kõrge. Riigis on mitu UNESCO maailmapärandi objekti- Bahla kindlus, Oryxi looduskaitseala, Viirukipuu kaubatee. Mis riik?

25. See pilt on tehtud ühes Euroopa linnas. Mida näete esiplaanil?

26. Selle Abwehri Soome osakonna juhi Cellariuse poolt eestlastest loodud 120-mehelise raadioluure üksuse Hochstelle3 (hiljem ka Reinhard) eksistents oli teada ainult kõrgematel ülemustel. Üksuse eestipoolseks ülemaks oli kapten Andres Kalmus ja ülesandeks vene raadiojaamade pealtkuulamine ja sealt saadud operatiivteadete lahtimuukimine. Üksust peeti nii oluliseks, et seal teenijad olid kuulutatud saladusekandjateks ja neid ei tohtinud rindele ega selle lähedusse saata. Vaenlase edasitungimise korral tuli üksus esimeses järjekorras evakueerida. Pärast Eesti vallutamist sügisel 1944 tegutses rügement Saksamaal, Tšehhis ning sõja lõppedes Lõuna-Austrias. Meeste oskused leidsid rakendust ka pärast sõda. Näiteks Nürnbergi kohtuhoone tõlkeseadeldise paigaldas üks rügemendi raadiotehnikutest. Mis varjunimega üksuses teenijad oma rügementi ise kutsusid?

27. Sündinud 1957 Tartus. Lõpetanud Vanemuise teatris Evald Hermaküla stuudio. Tegutseb oma kodulinna teatris tänaseni ja mängib nimiosa „Kuningas Richard Kolmandas“, sekretär Momust Kafka „Lossis“ ja Jacki E. Albee „Kõik aias“ lavastustes. Varasematel aastatel on ta mänginud teatris näiteks Faehlmanni ja Karl Menningut. Küsitava isa on Tartu Ülikooli emeriitprofessor. Kes?

28. See on iluuisutamises tehniliselt kõige raskem hüpe ja selle eest võib enim punkte teenida. Enne sõidetakse pikalt tagurpidi, valmistades hüpet ette ja tõugatakse ennast hüppele siis paremalt uisusakilt. Hüpe on nime saanud austria iluuisutajalt, kes selle esmakordselt 1913 sooritas. Mis on selle hüpe nimi?

29. Sündinud 6. sept. 1978 Tallinnas. Õppinud Tartus, Göttingenis ja Berliinis ajalugu, kunstiajalugu ja usuteadust. Kuulunud 2002-2003 kirjandusrühmitusse MUNG. 2006 a. romaanivõistlusel leidis äramärkimist tema esikromaan „Puudutus“. 2009 avaldab romaani „September“, mis kriitikutelt igati soosiva hinnangu saab. Kirjutanud ka näidendi Baerist. Tutvustanud Vikerraadios eesti uudiskirjandust. Avaldanud erinevates ajalehtedes palju kirjandusalaseid artikleid. Annab välja võrguajakirja Kriteerium. Küsitava kirjaniku õnnetult hukkunud isa oli samuti tunnustatud inimene Eestis. Kes?

30. Kes on piltidel ja mis riigi kuninganna ta on? Õige riik-1 punkt, õige nimi ja riik-2 punkti.

31. Hõivanud tuhandeid kilomeetreid California rannikuala, seadnud end sisse Vahemere ääres, vallutanud suuri alasid Jaapanis käituvad nad (Linepithema humile) eri mandritel kui üks pere, nad ei konkureeri omavahel, kuid tõrjuvad kohalikud liigid välja. Teadlaste arvates ongi tegu ühise hüügelkolooniaga, millest suuremaks võib pidada vaid inimese asuala. Hetkel elavad nad kõikidel kontinentidel peale Antarktika, suurendades pidevalt oma leviala. Kodumaal, Parana jõgikonnas on nende populatsioon siiski kontrolli alla saadud. Eestis seni neid nähtud veel pole ja teadlaste kinnitusel lähiaastatel ohtu meie loodusele pole. Kes?

32. Sündinud 1934 Tallinnas. Koostanud elamute, klubide, koolimajade tüüpprojekte, loonud palju monumentaalkunsti. Tema nimega seonduvatest töödest võiks nimetada Gloria ja Pegasuse sisekujundust, Maarjamäe Memoriaali, Tehumardi lahingu mälestusmärki, Rakvere Okaskrooni, Kristjan Jaak Petersoni ja Oskar Lutsu monumente Tartus. Kes? Küsitava üks õde on tuntud kultuuriinimene, teine füüsik, vend aga teadlane.

33. Maailma ühe mainekaima Cannes filmifestivali ajaloo jooksul, aga peetakse seda juba aastast 1939, on Kuldsel Palmioksa auhinna parimale filmilavastajale võitnud vaid üks naine. Kes?

34. Juba 7. sajandil tekkis Nigri ülemjooksu alal üks riik, selle etnilise tuumiku moodustasid mandingod. Esimest korda on seda riiki maininud araablasest ajaloolane al-Jakubi 9. saj lõpus. Sõltus 13. sajandini ühes teisest Aafrika riigist. 14. saj keskpaigas (Suleimani ajal) ulatus Atlandi ookeanist Horasi platooni Saharas. Oli Lääne-Aafrika transiitkaubanduse piirkond, kaubeldi peamiselt kulla ja orjadega, neid vahetati soola ja käsitöötoodete vastu. Küsitav riik oli tihedais sidemeis Põhja-Aafrika islamiriikidega, ta valitsejad võtsid 11. saj vastu islami. Riik hakkas nõrgenema 15. saj, 1670. a tungisid selle idaossa bambarad ja ta minetas oma poliitilise mõju. Mis riigist on jutt? On samanimeline ühe praegu eksisteeriva riigiga.

35. Küsitavad on kaks täpselt sama ees- ja perekonnanimega eesti vaimuinimest, neist üks on 1939

Harjumaal Rohuneeme külas sündinud astronoom, teine 1968 Jõhvis ilmavalgust näinud filosoofia professor. Kellest on jutt? Küsime seekord nii ees- kui ka perekonnanime.

36. 1915. aastal saadeti Kõrgepeale (Mustamäele) vene sapöörirühm uurima Nikolai von Glehni poolt ehitatud "kahtlasi" objekte, milleks olid 8 meetri kõrgune kivist "Kalevipoeg" (rahvasuus kutsutud ka „Nõmme kurat“ või „Sarvik“) ja sellest veidi eemale jääva mäeotsa ehitatud pargitorn. Operatsioon lõppes torni ukseavade kinnimüürimise ja „Kalevipoja“ lõhkumisega, sest need olla mõeldud signaalide saatmiseks. Kellele-millele?

37. Tavaline taim Eestis, teda võib leida kasvamas võsaserval või niiskemas kraavis, aga ka aialapil umbrohuna. Taimel on väga vastik hais ja ta on mürgine. Leidnud kasutamist ravimtaimena, temast keedeti sapihaigetele teed. Enim levinud siiski nahahaiguste vastases ravis. Ka koduloomade ravimisel kasutati taime, nii raviti tema abil sigade lõugu, mis olid haiged ja üles paistetanud. Taimel on punakaspruunid õied, pika õitsemisaja tõttu ka hinnatud meetaim. Mis taim?

38. Eesti Raadioringhäälingu avades 1926 oli esimene eetris kõlanud följeton „Karl Martin Uhuu ja tema raadio“. Selles vestes on jäädvustatud eesti koloriitne karskustegelane Villem Ernits, kelle manitsev radiokõne viib õllesõbrast härra Uhuu viimseni endast välja. Kes kirjutas selle veste?

39. Guadeloupe'l toodetakse jooki nimega Karukera. Nii kutsusid sealsed põliselanikud aravakid oma asuala ja see tähendas Ilusate Vete Saart. Mis jook on eesti keeles põneva nimega Karukera? Saadaval ka mõningates müügikohtades Eestis.

40. Üks esimesi intelligentse rocki viljelejaid oli 1968 Londonis loodud kvartett, mille eesotsas olid laulja-kitarrist Jon Anderson ja basskitarrist Chris Squire. Esimene album ilmus 1969, teine „Time and a World“ 1970 ja sellega alustas bänd oma kaubamärgi võidukäiku ehk siis kasutas sümfoonilisi arranžeringuid miksituna kokku traditsioonilise rockiga. Bänd on tegutsemise jooksul väga palju liikmeid vahetanud. Ansambli üks tuntumaid lugusid on albumilt „90125“ pärinev „Owner of a Lonely Heart“. Mis bänd?

1. CARL AUGUST SENFF (poeg Carl Eduard Senff)
2. CABINDA
3. SININE HAAKRIST
4. VERONESE (õige nimega Paolo Cagliari)
5. KATE HUDSON

6. JÜRI REINVERE
7. PETER ROBINSON
8. VIIDIKAS
9. LUCIO
10. TANK (Saksa tehases Krupp toodetud luuretank Kugelpanzer)

11. ENN TUPP
12. ERIKA HAGGI (rumeenia jalgpallur George Hagi)
13. NURMENUKK,PÄÄSUSILM
14. MAARJA KRUUSMAA
15. LEONA LEWIS

16. KONSTANTIN ROKOSSOVSKI
17. WILLIAM SHAKESPEARE-TORM
18. TRINIDAD
19. CHARLES MESSIER (kanada hokimees Mark Messier)
20. KÄRU

21. RACHEL CARSON
22. SARNALUU
23. ALGO KÄRP
24. OMAAN
25. KÄIMLA

26. MUINASJUTURÜGEMENT 1001
27. JÜRI LUMISTE
28. LUTZ
29. PEETER HELME (isa sõjaajaloolane Rein Helme)
30. JORDAANIA KUNINGANNA RANIA (täisnimega Rania Al-Abdullah)

31. ARGENTIINA SIPELGAS
32. ALLAN MURDMAA
33. JANE CAMPION (filmi „The Piano“- („Klaver“) eest 1993a.)
34. MALI
35. TÕNU VIIK

36. SAKSA ALLVEELAEVADELE
37. SEALÕUAROHI (ka lõualill,sapihein,ehmatusenõges ja atlahein kutsutud)
38. OSKAR LUTS
39. RUMM
40. YES